

༥					
གཏིག་ སྒྲིམ་མཁུན་༡༩			༣༣། རྒྱལ་མ་མཁུན་བཞི་པའི་ཚོ་ག་བྱ་ཚུལ་མདོར་བསྟུས་སྟིང་པོར་བྲིལ་བ་ཕན་བདེའི་ཡུལ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།། །།		
	389				

༡༡། །གང་མཚན་དྲན་པའི་མོད་ཉིད་ནས། །འཛིགས་པ་ཀྱན་ལས་དབྱུགས་འབྱིན་པའི། །སྦྱར་མ་དཔལ་མོར་གྱས་བཏུང་ནས། །དེ་མཉེས་བྱེད་པའི་ཚེ་ག་
བཤད། །དེ་ལ་འདིར་སློབ་གྲོས་དང་ལྷན་པ་རྣམས་གྱིས་མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་། དེས་པར་ལེགས་པའི་གོ་འཕང་དོན་དུ་གཉེར་བ་ན། །ལམ་གྱི་བར་དུ་གཙོད་པ་ཐམས་ཅད་ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ནས་སྦྱར་བའི་སྦྱང་
དུ་རྩེ་བཙུན་སྒྲོལ་མ་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ར་བཟུང་ཞིང་། གཉེས་གསུམ་བདུན་དུ་མངོན་པར་བཟོད་ན། །ཞེས་པའི་མན་ངག་ཕྱོགས་གཅིག་པ་མཛུལ་བཞི་བའི་མཚོད་པ་ཉམས་སུ་སྤང་བར་འདོད་པས། །རྟེན་གྱི་གང་ཟག་རྒྱུད་དག་
པའི་དགོ་སྒོར་བཞིས་བཏང་ན་གིན་དུ་བཟང་སྟེ། །མ་གྲུབ་ན་རང་གཅིག་ཤུས་ཀྱང་རུང་། །གང་ལྷ་ར་ཡང་གནས་གཙང་ཞིང་ཡིད་དང་མཐུན་ལ་བཀོད་པས་མཛེས་པར་དཀོན་མཆོག་གི་རྟེན་གསུམ་ཇི་ལྷ་ར་རིགས་པ་དང་། །བྱང་

༡༡། །པར་རྗེ་བཙུན་མའི་སྐྱུ་བྱིས་འབྲུང་གང་རིགས་རབ་གནས་དང་ལྷན་པའི་སྦྱན་སྲར། སྟེགས་ཀྱི་ཁར་དྲི་བཟང་གིས་བྱུགས་པའི་མཛུལ་རེ་ཁྲ་གཉིས་སྒོར་དུ་བྱིས་པའི་དབུས་སུ་ཆོམ་བྱ་བདུན་བཀོད་པ་བཞི་དང་།
གཏོར་མ་འབྲུལ་ན་རྒྱུ་གཏོར་བཞི་འཕ་གཅིག །མཚོད་པ་སྣ་ལྷ་ཚར་ལྷ་སོགས་ཅི་ལྟར་འཛོམས་པ་གཙང་སྦྱ་དང་ལྷན་པས་འདུ་བྱས་ནས་ཆོག་དངོས་ལའང་སྟོན་དངོས་རྗེས་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྟོན་འགྲོ་ནི། སྐྱབ་པ་པོ་
ནམས་ཀྱིས་ཆས་བྲངས་པའི་རྗེས་སྟན་བདེ་བ་ལ་འདུག་སྟེ་དག་སེམས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རང་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སྐྱབས་ཡུལ་ཐམས་ཅད་མདོན་སུམ་བཞིན་དུ་བཞུགས་པར་མོས་ལ། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་ཆོགས་ཀྱི་
མཚོག་ནམས་ལ། །བྱང་ཆུབ་བར་དུ་བདག་ནི་སྐྱབས་སུ་མཆི། །བདག་གིས་སྦྱིན་སོགས་བགྱིས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས། །འགྲོ་ལ་ཕན་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པར་

ཤོག ། ཅེས་སྐྱབས་སེམས་ཅི་ལྟར་རིགས་པ་བྱ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག ། སྐྱུག་བསྐྱེལ་དང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག ། སྐྱུག་བསྐྱེལ་མེད་པའི་
བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་གྱུར་ཅིག ། ཉེ་རིང་ཆགས་སྤང་དང་བྲལ་བའི་བཏང་སྟོམས་ལ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག ། ཅེས་ཆད་མེད་བཞི་བརྒྱུད་ཀྱི་གནས་དང་ཡོ་བྱད་རྣམས་ལ་དམིགས་ཏེ། དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་བདེན་
པ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱིན་གྱི་རྒྱབས་དང་། ཆོག་གསལ་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མངའ་ཐང་ཆེན་པོ་ལས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རང་བཞིན་རྣམ་པར་དག་ཅིང་བསམ་
གྱིས་མི་བྱབ་པའི་རྟོགས་ཀྱིས། དེང་འདིར་ཁོར་ཡུག་གི་ས་གནས་འདི་དག་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་གི་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་སྤུན་སུམ་ཆོག་གསལ་བའི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་མཛེས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བར་གྱུར་
པའི་དབུས་སུ་མཆོད་རྗེས་རྣམས་འཕགས་པ་ཀྱན་ཏུ་བབས་པོའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལས་བྱུང་བའི་མཆོད་པའི་སྒྲིན་སྤང་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་རྒྱ་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དགེ་བ་ལས་བྱུང་
བཤིང་། རོ་བོ་བབས་ཞིང་གཙང་བ། ཡུལ་ནམ་མཁའི་མཐའ་བྱབ་པ། དུས་འཁོར་བ་ཅི་སྤིད་མ་སྟོང་གི་བར་དུ་རྒྱན་མི་ཆད་པར་སྐྱབས་གནས་དགོན་མཆོག་རྒྱ་མཆོའི་སྤུན་ལམ་དུ་འབྱུང་ཞིང་རྒྱས་པར་

٨

三

མཁའ་འགྲུ་།

༡༣། །གྲུང་ཅིག །ཅེས་བདེན་པའི་སྟོབས་བརྗོད་པས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ། སྟོན། བ་མོ་རྩ་ཏུ་ཡུ་ཡ། ཞི་ན་མོ་རྩ་ག་ལ་ཏེ་བརྗོད་སྐར་པ་མཆོ་ནི། ཏ་ཐུག་ཏུ་ཡ། ལུ་ཏེ་སུ་གྲོ་བུ་ཡ། ཏུ་ཐ། ཞི་བརྗོད་བརྗོད་
མ་ཏུ་བརྗོད། མ་ཏུ་ཏེ་རྗོད་བརྗོད། མ་ཏུ་བེ་ཏུ་བརྗོད། མ་ཏུ་བོ་རྩི་ཅི་ཏུ་བརྗོད། མ་ཏུ་བོ་རྩི་མཆོ་པ་སྐ་ཀ་མ་ཏུ་བརྗོད་སུ་གམ་ལུ་བ་ར་ཏ་བེ་ཤོ་རྩ་ན་བརྗོད་སྐར་ཏུ། །ཞེས་མཆོད་པའི་སྟོབས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པས་བྱིན་
གྱིས་བརྒྱབ། དེས་གཞིན། མཏུན་གྱི་ཏེན་རྩམས་རྗེ་བཙུན་སྟོལ་མ་ལའོར་སྟོལ་མ་ཏེར་གཅིག་དང་། སྟོགས་བཙུན་ཏུས་གསུམ་གྱི་སྐབས་ཡུལ་མ་ཆང་བ་མེད་པས་བསྐྱོར་བ་མེད་སུམ་ལྟ་བུར་བཞུགས་པར་
མོས་པས། མཆོལ་དང་པོ་དགོན་མཆོག་སྟོལ་ལའབུལ་བ་ནི། ཐོག་མར། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་སྐྱ། །རྗོད་པའི་ཏེན་པའི་པོ་ཏེད། །དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཕ་བ་སྟེ། །སྐུ་མ་རྩམས་ལ་སྟག་འཆོལ་ལོ། །
ཞེས་སྟོག་གཅིག་དང་། མགོན་པོ་སྟགས་རྗེ་ཆེ་ལྟར་པ། །ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་སྟོན་པ་པོ། །བསོད་ནམས་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོའི་ཞིང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་ལ་སྟག་འཆོལ་ལོ། །དག་པ་འདོད་ཆགས་བྲལ་
བའི་རྒྱ། །དགོ་བས་རན་སོང་ལས་གྲོལ་ཞིང་། །གཅིག་ཏུ་དོན་དམ་མཆོག་གྲུང་པ། །ཞི་གྲུང་ཆོས་ལ་སྟག་འཆོལ་ལོ། །གྲོལ་ནས་གྲོལ་བའི་ལམ་ཡང་སྟོན། །བསྐྱབ་པ་དག་ལ་རབ་ཏུ་གུས། །ཞིང་

གི་དམ་པ་ཡོན་ཏན་ལྡན། །དག་འདུན་ལ་ཡང་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཞེས་སྟོག་གསུམ་རྣམས་ལན་གསུམ་དུ་བརྗོད་ཅིང་། སྟོག་རེ་ལ་ཕྱག་རེ་བྱས་མཐར་མེ་ཏྲིག་འཕོར་ནས་སྟན་ལ་བསྐྱད། རི་སྟེང་སུ་དག་སྟོགས་བཅུ་ཉི་འཛིག་ཏེན་
ན། །དུས་གསུམ་གཤེགས་པ་མི་ཡི་སེང་གོ་ཀུན། །བདག་གིས་མ་ལུས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ། །ལུས་དང་ངག་ཡིད་དང་བས་ཕྱག་བགྱིའོ། །བཟང་པོ་སྟོད་པའི་སྟོན་ལམ་སྟོབས་དག་གིས། །རྒྱལ་
བ་ཐམས་ཅད་ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་དུ། །ཞིང་གི་རྩལ་སྟེང་ལུས་རབ་བཏུད་པ་ཡིས། །རྒྱལ་བ་ཀུན་ལ་རབ་ཏུ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །རྩལ་གཅིག་སྟེང་ན་རྩལ་སྟེང་སངས་རྒྱས་རྣམས། །སངས་རྒྱས་སྤྲས་གྱི་
དབུས་ན་བཞུགས་པ་དག །དེ་ལྟར་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་རྣམས་མ་ལུས་པ། །ཐམས་ཅད་རྒྱལ་བ་དག་གིས་གང་བར་མོས། །དེ་དག་བསྐྱགས་པ་མི་ཟད་རྒྱ་མཚོ་རྣམས། །དབྱངས་གྱི་ཡན་ལག་རྒྱ་མཚོའི་
སྒྲ་ཀུན་གྱིས། །རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡོན་ཏན་རབ་བརྗོད་ཅིང་། །བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་བསྟོད། །མེ་ཏྲིག་དམ་པ་སྤེང་བ་དམ་པ་དང་། །སིལ་སྟན་རྣམས་དང་བྱག་པ་གདུགས་
མཚོག་དང་། །མར་མེ་མཚོག་དང་བདུག་སྟོས་དམ་པ་ཡིས། །རྒྱལ་བ་དེ་དག་ལ་ནི་མཚོད་པར་བགྱི། །ན་བཟའ་དམ་པ་རྣམས་དང་དྲི་མཚོག་དང་། །སྤྱེ་མ་སྤུར་མ་རི་རབ་མཉམ་པ་དང་། །བཀོད་པ་

༡

ལྟ

སྐྱོད་ཀྱི་ལྟ་

༡༡། །སྐྱུ་ལ་བརྩོན་ཞིང་དམ་ཚེས་འཕེལ་བ་དང་། །རྟག་ཏུ་བྱེད་སྐྱུ་ཞལ་མཚེག་མཐོང་བ་དང་། །སྟོང་ཉིད་དོན་རྟོགས་བྱང་སེམས་རིན་པོ་ཆེ། །ཡར་ངོའི་ལྷ་ལྟར་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛོད། །
ཅེས་པས་འདོད་པའི་དོན་ལ་གསོལ་བ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གདབ། །དེ་ནས་རྗེ་བརྩོན་མ་ལ་མཆོལ་གསུམ་འབུལ་བའི་དང་པོ་ནི། །ལྟ་དང་ལྟ་མིན་ཅོད་པར་གྱིས། །ཞབས་ཀྱི་པརྩོལ་བ་ཏུ་དེ། །ཕོངས་པ་ཀྱན་ལས་སྟོལ་མཛོད་མ། །སྟོལ་
མ་ཡུམ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་ལན་བདུན་གྱིས་ཕྱག་བྱས་ལ་མེ་ཏོག་འཐོར། །ས་གཤིས་སྟོས་ཚུས་བྱགས་གིང་མེ་ཏོག་བཀྲམ། །སོགས་ཀྱིས་མཆོལ་འབུལ། །རྗེ་བརྩོན་འཕགས་མ་སྟོལ་མ་དང་། །ཕྱོགས་བཅུ་དུས་གསུམ་
བཞུགས་པ་ཡི། །རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་ལ། །ཀྱན་ནས་དང་བས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །མེ་ཏོག་བདུག་སྟོས་མར་མེ་དྲི། །ཞལ་བས་རོལ་མོ་ལ་སོགས་པ། །དངོས་འབྱོར་ཡིད་གྱིས་སྐྱུ་ལ་ནས་
འབུལ། །འཕགས་མའི་ཚོགས་ཀྱིས་བཞེས་སུ་གསོལ། །ཐོག་མ་མེད་ནས་ད་ལྟའི་བར། །མི་དགེ་བཅུ་དང་མཚམས་མེད་ལ། །སེམས་ནི་ཉོན་མོངས་དབང་གྱུར་པའི། །སྒྲིག་པ་ཐམས་ཅད་
བཤགས་པར་བགྱི། །ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་བྱང་ཚུབ་སེམས། །སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་སོགས་པའི། །དུས་གསུམ་དགེ་བ་ཅི་བསགས་པ། །བསོད་ནམས་ལ་ནི་བདག་ཡི་རངས། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་

བསམ་པ་དང་། སློ་ཡི་བྱེ་བྲག་ཇི་ལྟ་བུར། ཆེ་ཆུང་ཐུན་མོང་ཐེག་པ་ཡི། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་དུ་གསོལ། འཁོར་བ་ཇི་སྤིད་མ་སྟོང་བར། ལྷ་པོ་མི་འདེམ་ཐུགས་ཆེ་ཡིས། ལྷ་ག་བསྐྱེལ་རྒྱ་
 མཆོར་བྱིང་བ་ཡི། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གཟིགས་སུ་གསོལ། བདག་གིས་བསོད་ནམས་ཅི་བསགས་པ། ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་རྒྱུར་གྱུར་ནས། འིང་པོར་མི་ཐོགས་འགྲོ་བ་ཡི། འདྲེན་པའི་
 དཔལ་དུ་བདག་གྱུར་ཅིག ཁྱེད་ལ་ལག་བདུན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཆོགས་མས་རྒྱབས་སེམས་ལན་གསུམ་དུ་བྱས་པས། འང་དང་བསྐྱབ་བྱ་ཐམས་ཅད་ཆེ་བཅུན་མའི་ཕྱག་གཡས་པའི་རྒྱབས་སྦྱོན་བརྒྱུད་པའི་
 འོག་ཏུ་ཆུད་ནས་འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་དབུགས་དབྱུང་བར་བསམས་ལ། ཕྱག་འཆོལ་ཉེར་གཅིག་གི་བསྟོད་པ་ཆར་གཉིས་འདོན། མཐར། ཆེ་བཅུན་བཙོམ་ལྡན་འདས་མ་ཐུགས་ཆེ་ཅན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འདོད་པའི་
 འོན་ལ་གསོལ་བ་གདབ། དེ་བཞིན་དུ་མཆུལ་གཉིས་པ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ཉེར་གཅིག་ཆར་གསུམ་དང་། གསུམ་པ་ལ་འདུན་སྐར་བ་མ་གཏོགས་གཞན་ལས། ལྷ་མོ་ལ་གྲུས་ཡང་དག་ལྡན་པའི། སློ་ལྡན་གང་གིས་རབ་དང་བརྗོད་དེ། སྟོན་
 དང་ཐོ་རངས་ལངས་པར་བྱས་ནས། དྲན་པས་མི་འཛིགས་ཐམས་ཅད་རབ་སྟེར། སྤྲིག་པ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཞི་བ། འན་འགྲོ་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པ་ཉིད་དོ། རྒྱལ་བ་བྱེ་བ་ཕྱག་བདུན་རྣམས་

༡
ལྟོ
སྐུ་ཆོག་ཀྱང་

༡༡། གྲིས། ལྷུར་དུ་དབང་ནི་བསྐྱར་བར་འགྱུར་ལ། །འདི་ལས་ཆེ་བ་ཉིད་ནི་ཐོབ་ཅིང་། །སངས་རྒྱས་གོ་འཕང་མཐར་ཐུག་དེར་འགོ། །དེ་ཡི་དུག་ནི་དྲག་པོ་ཆེན་པོ། །བརྟན་གནས་པའམ་
གཞན་ཡང་འགོ་བ། །ཟོས་པ་དང་ནི་འབྱངས་པ་ཉིད་ཀྱང་། །དྲན་པས་རབ་ཏུ་སེལ་བ་ཉིད་ཐོབ། །གདོན་དང་རིམས་དང་དུག་གིས་གཟིར་བའི། །སྤྲུག་བསྐྱེལ་ཆོགས་ནི་རྣམ་པར་སྤྲོང་སྟེ། །སེམས་
ཅན་གཞན་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ངོ་། །གཉིས་གསུམ་བདུན་དུ་མངོན་པར་བརྗོད་ན། །བྱ་འདོད་པས་ནི་བྱ་ཐོབ་འགྱུར་ཞིང་། །ཁོར་འདོད་པས་ནི་ཁོར་རྣམས་ཉིད་ཐོབ། །འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་
འགྱུར་ཏེ། །བགེགས་རྣམས་མེད་ཅིང་སོ་སོར་འཛོམས་འགྱུར། །ཞེས་པན་ཡོན་ཀྱང་དོན་ཡིད་ལ་དྲན་བཞིན་པའི་སྒོ་ནས་ཆར་གཅིག་བྱ། །རྗེས་ནི། །གཏོར་མ་འབུལ་བར་སྒྲོ་ན་སྐབས་འདིར་གཞན་ནས་འབྱུང་བའི་ཆོགས་བཏང་། །མ་འབྱོར་
ནའང་གཞུང་རྩ་བར་མི་འབྱུང་བས་ཆད་སྒྲོན་མེད། །གང་ལྟར་ཡང་གཏང་རག་གི་སྤྲད་དུ་ཡན་ལག་བདུན་པ་འབུལ་ཞིང་འདོད་པའི་དོན་ལ་གསོལ་བ་གདབ། །མ་འབྱོར་པ་དང་ཉམས་པ་དང་། །གང་ཡང་བདག་སྤོངས་སྒྲོ་ཡིས་ནི། །བགྲིས་
པ་དང་ནི་བགྲིད་སྤུལ་བ། །དེ་ཀྱན་མགོན་པོས་བཟོད་པར་མཛོད། །ཅེས་པའི་མཐར། །བག་མེད་སྤྲད་པ་མ་དག་པས། །ཆོག་གཞུང་བཞིན་མ་ལྟོགས་པས། །ལྷག་ཆད་འབུལ་བ་ཅི་མཆིས་པ། །ཐུགས་

༡

བདུན་ཕྱེད།

ཕྱི་ཚེན། ༡༥

༡༡། །འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དཔལ་གྱིས་འགྱོར་བ་ནི་ངེས་པའོ། །རྗེ་བཙུན་སྐུར་མ་དཔལ་མོའི་ཞབས། །མཆོད་པའི་ཐབས་ཚུལ་དབྱིད་དཔལ་གྱིས། །ཕན་བདེའི་ཡུལ་ཀྱས་པའི་ཕུལ། །འགྲོ་ནམས་ཉེར་འཆེའི་སྐད་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པའང་ལྷ་བརྒྱ་བ་
ནམས་གྱི་གཙུག་གི་ནོར་བུ་དཔལ་ལྷན་ཨ་ཏི་ཤ་ནས་རིམ་བར་བརྒྱད་པའི་མན་ངག་དཔལ་སྐར་ཐང་གི་མཁན་པོ་མཆིམས་སྟོན་ནམ་མཁའ་གྲགས་གྱིས་གསལ་བར་མཛད་པའི་དགོངས་དོན་ཇི་ལྟ་བུ་ལ། །སྐབས་སུ་བབ་པའི་མཆམས་སྐྱོར་ཅུང་ཟད་དང་བཅས་ཏེ་གིན་ཏུ་
བསྐྱས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཤུག་ཏེ་དགོ་སྟོང་འཇམ་དབྱང་མཁའ་བཙུན་བཙུན་པའི་དབང་པོས་སྐུར་བ་དགོ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག། །